

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 17, 2020

Nummer 17, 2020

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2020:7255](#) 19-08-2020

Handhaving hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:7618](#) 13-08-2020

Handhaving/minister van I en W

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:6302](#) 11-08-2020

Civiel/vordering tot meewerken aan veldonderzoek

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:5030](#) 06-05-2020

Handhaving/Velsen

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2053](#) 26-08-2020

Tracébesluit/minister van I en W

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2054](#) 26-08-2020

Omgevingsvergunning milieu/Reusel-De Mierden

Annotatie

[Passieve risicoaanvaarding bij wegbestemmen van gebruik voor bedrijfsdoeleinden door nieuwe uit te werken woonbestemming](#)

mr. dr. G.M. van den Broek

RECHTSPRAAK

Civiel/vordering tot meewerken aan veldonderzoek

Geen verplichting om mee te werken aan natuuronderzoek dat mogelijk noodzakelijk is voor toekomstige procedure op grond van de Wnb.

Casus

Droomparken, geëxploiteerd door Holiday Investments (HI), wil in de nabijheid van een gebied dat de Stichting Landschap Noord-Holland (SLNH) in erfpacht en beheer heeft een vakantiepark realiseren. HI wil, in het kader van een aangevraagde Wnb-vergunning en een mogelijke procedure daartegen, een veldkarteringsonderzoek laten verrichten in het gebied van SLNH. SLNH weigert medewerking aangezien zij van mening is dat de gemeente vanuit een gebiedsgerichte aanpak tot een meer structurele benadering zou moeten komen.

Rechtsvraag

Is de erfpachter van gronden op grond van artikel 5:56 BW dan wel 3:13 BW gehouden om mee te werken aan veldonderzoek dat mogelijk noodzakelijk is voor een Wnb-vergunning?

Uitspraak

De voorzieningenrechter is van oordeel dat niet aannemelijk is dat de bodemrechter de vorderingen van HI op grond van artikel 5:56 BW zal toewijzen. De erven liggen op een ruime afstand van elkaar en worden gescheiden door een woonwijk. Nog afgezien van de vraag of de onderhavige onroerende zaken aldus wel voldoende naburig zijn, geldt het volgende. (...)

De voorzieningenrechter acht het in het kader van voormelde belangenafweging nog van belang dat het gevorderde veldonderzoek niet dient ter onderbouwing van de reeds in behandeling genomen aanvraag tot het verkrijgen van een Wnb-vergunning. HI wenst het onderzoek te doen ter nadere onderbouwing van haar verweer ter gelegenheid van de hiervoor genoemde procedure tot het treffen van een voorlopige voorziening. Niet valt in te zien waarom SLNH gedwongen zou moeten worden haar belang bij bescherming van de natuur daarvoor opzij te zetten.

HI heeft haar vorderingen mede gebaseerd op artikel 3:13 BW. Een eigenaar/erfpachter mag niet onder alle omstandigheden gebruikmaken van hem toegekende bevoegdheden. Hij mag zich niet schuldig maken aan misbruik van bevoegdheid. Hiervan is onder meer sprake als hij zijn bevoegdheid uitoefent met geen ander doel dan een ander te schaden.

Bovendien heeft SLNH naar voren gebracht dat het in haar belang is om te bereiken dat zij in de door haar beheerde natuurgebieden geen of in ieder geval zo min mogelijk kostbare herstelmaatregelen dient te treffen. SLNH heeft zich ter zitting onweersproken op het standpunt gesteld dat de stikstofdepositie in het betreffende gebied op dit moment een factor 2 te hoog is, dat zij daarom kostbare herstelmaatregelen moet uitvoeren en dat het de bedoeling is dat deze factor omlaag gaat.

Uit al het voorgaande volgt dat SLNH niet onrechtmatig heeft gehandeld door haar medewerking aan het door HI gewenste veldonderzoek te weigeren.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 11-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:6302

Zaaknummer: C/15/304706 / KG ZA 20-381

Wetsartikelen: 5:56 BW en 3:13 BW

ANNOTATIE

Passieve risicoaanvaarding bij wegbestemmen van gebruik voor bedrijfsdoeleinden door nieuwe uit te werken woonbestemming***mr. dr. G.M. van den Broek****Annotatie bij ABRvS 19 februari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:529*

1. Appellante is eigenaar van twee percelen met bedrijfsgebouwen in Roosendaal, die onder het oude planologische regime voor bedrijfsdoeleinden waren bestemd. In het nieuwe planologische regime krijgt de betreffende onroerende zaak een uit te werken bestemming voor een woongebied. De uitwerking laat lang op zich wachten, waardoor de bedrijfsgebouwen leeg staan, de commerciële huurders zijn vertrokken en de opbrengst van de bedrijfsgebouwen nihil is. Het is niet mogelijk om de verouderde bedrijfsgebouwen te vervangen door nieuwe, maar het realiseren van woningbouw is in afwachting van de uitwerking van het bestemmingsplan evenmin mogelijk.

2. Eerder, bij uitspraak van 11 juli 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:2298), oordeelde de Afdeling in deze zaak dat de uitwerkingsplicht en de uitwerkingsregels in het nieuwe bestemmingsplan buiten beschouwing moeten worden gelaten bij de planvergelijking, maar dat het bouwverbod – ten aanzien waarvan in het bestemmingsplan niet was geregeld dat kan worden afgeweken bij omgevingsvergunning – wel bij de planvergelijking mag worden betrokken. Hetzelfde geldt voor het wegbestemmen van het gebruik voor bedrijfsdoeleinden. De Afdeling oordeelde dat, voor zover benadeelde schade lijdt door het wegbestemmen van het gebruik van de gebouwen voor bedrijfsdoeleinden, de schade aan het nieuwe bestemmingsplan wordt toegerekend. Een uit te werken bestemming in een nieuw bestemmingsplan kan dus bij uitzondering aanleiding geven tot planschadevergoeding, indien de eigenaar van het betreffende perceel directe schade lijdt vanwege een bouwverbod zonder binnenplanse afwijkingsmogelijkheid of het wegbestemmen van bestaande gebruiksmogelijkheden. Een spannende cliffhanger: heeft appellant schade geleden die voor vergoeding in aanmerking komt? Voor de tweede maal zijn partijen in dit geschil bij de Afdeling, ditmaal voor ontknoping.

3. Allereerst wordt in de uitspraak ingegaan op de vraag of sprake is van schade die onder de planschaderegeling voor vergoeding in aanmerking komt. Appellant stelt dat sprake is van een waardevermindering van € 2.400.000. De SAOZ stelt vast dat het nieuwe planologische regime nadelige en gunstige gevolgen heeft, die na weging met elkaar moeten worden gesaldeerd. Uiteindelijk concludeert de SAOZ dat de nadelige waardetechnische gevolgen van de planologische beperkingen ten aanzien van de bedrijfsmatige bouw- en gebruiksmogelijkheden in de nieuwe planologische situatie ruimschoots worden gecompenseerd door de uit te werken bestemming met bouwverbod. De waarde is voor een willekeurige koper niet gedaald, maar juist gestegen. Het schadebedrag dat appellant noemt, is gebaseerd op herontwikkeling van het bedrijfsterrein voor 43 bedrijfsmatig te verhuren units, maar deze zouden volgens het advies van de SAOZ niet tot een meerwaarde van de gronden leiden, gelet op de bouw- en ontwikkelingskosten die daarvoor nodig zijn. Daarbij komt dat de inkomensschade die is berekend op basis van de herontwikkeling van het perceel voor 43 bedrijfsmatig te verhuren units, die appellante had willen ontwikkelen maar die nooit gerealiseerd zijn, niet voor vergoeding in aanmerking komt. Het is vaste jurisprudentie dat gemist inkomen c.q. gederfde winst uit bedrijfsactiviteiten die per peildatum nog niet ter plaatse waren aangevangen, niet voor vergoeding in aanmerking komen. Slechts onder bijzondere omstandigheden, wanneer aanvrager op de peildatum al onomkeerbare investeringen heeft gedaan en de planologische maatregel de bedrijfsactiviteiten onmogelijk maakt, kan er een vergoeding worden toegekend (zie de overzichtsuitspraak van de Afdeling van 28 september 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2582)). Deze uitzondering is ingeval van appellante echter niet van toepassing.

4. Omdat er geen schade is geleden die onder de planschaderegeling voor vergoeding in aanmerking komt, is er in de onderhavige zaak in beginsel geen aanleiding om in te gaan op de vraag of sprake is van passieve risicoaanvaarding. Toch gaat de SAOZ in het advies uitgebreid in op dit aspect. De reden is vermoedelijk dat de SAOZ duidelijk wil maken dat, zelfs al zou er sprake zijn van schade die in beginsel voor vergoeding in aanmerking komt, deze voor rekening van aanvrager moet blijven vanwege passieve risicoaanvaarding.

5. Voor de beantwoording van de vraag of de aanvrager het risico dat de onder het oude planologische regime bestaande bouw- of gebruiksmogelijkheden van zijn onroerende zaak zouden vervallen, passief heeft aanvaard, is voldoende dat, gezien vanuit de positie van een redelijk denkende en handelende eigenaar, aanleiding bestond rekening te houden met de kans dat de planologische situatie ter plaatse zou gaan veranderen in een voor hem ongunstige zin (zie de overzichtsuitspraak van de Afdeling van 28 september 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2582)). Als een eigenaar kan voorzien dat de bestaande bouw- en gebruiksmogelijkheden op het perceel zullen worden beperkt en hij geen actie onderneemt

om deze mogelijkheden te benutten, ondanks dat hij daarvoor voldoende tijd en gelegenheid heeft gehad, heeft hij risico op schade aanvaard.

6. In de onderhavige zaak is niet in geschil dat het wegbestemmen van het gebruik voor bedrijfsdoeleinden vanaf april 2003 voor appellant voorzienbaar was. Het staat ook vast dat appellante in de daaropvolgende periode tot de terinzagelegging van het ontwerp van het nieuwe bestemmingsplan in november 2009 geen concrete poging heeft ondernomen om de destijds nog bestaande planologische mogelijkheden te benutten. Deze periode is lang genoeg om van appellante daadwerkelijk actie te verwachten. Appellante voert aan dat de gemeente een voorkeursrecht op de gronden had gevestigd, zodat er geen mogelijkheid meer bestond om te investeren in de door haar gewenste nieuwe bedrijfsgebouwen. Door de destijds actieve grondpolitiek van de gemeente werd haar de kans ontnomen om te handelen ter voorkoming van de schade. Appellant voert bovendien aan dat zij verwachtte dat de bestemming voor bedrijfsdoeleinden zou worden vervangen in een positieve bestemming voor woondoeleinden. In plaats daarvan werd een uit te werken bestemming met een bouwverbod op de gronden gelegd, waardoor in afwachting van het uitwerkingsplan een vacuüm ontstond.

7. De Afdeling oordeelt, dat appellante niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij geen reële gelegenheid had om de oude planologische mogelijkheden te benutten. Er is dus sprake van passieve risicoaanvaarding. Dat op de percelen een voorkeursrecht gevestigd was op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten, staat immers op zichzelf niet in de weg aan de ontwikkeling, bouw en verhuur van (nieuwe) bedrijfsgebouwen. Dat hiervoor een forse investering nodig is, is evenmin een reden om stil te zitten. Deze investering zou immers altijd nodig zijn geweest, zo overweegt de Afdeling, en het is niet aannemelijk dat appellante deze niet had kunnen terugverdienen. Ten slotte oordeelt de Afdeling dat er geen sprake is van een onzekere locatie, waarvoor geen langjarige huurders te vinden zouden zijn. De gemeente zou bij haar verdere planontwikkeling voor woningen juist rekening moeten houden met de eenmaal aanwezige bedrijfsunits. Bovendien zou de toekomstige woningbouw niet snel leiden tot een belemmering voor de door appellante gewenste kleine bedrijfsunits, die zijn bedoeld voor lichte bedrijvigheid. Kortom, wanneer een eigenaar ervoor kiest om, in afwachting van een toekomstige wijziging van de planologische situatie, niet te investeren in de realisering van de bestaande mogelijkheden die een bestemming biedt, neemt hij het risico dat dit consequenties heeft voor zijn aanspraak op planschadevergoeding.

8. Resteert nog de vraag, of het voor appellante voorzienbaar was dat de percelen een uit te werken bestemming zouden krijgen, in plaats van een positieve woonbestemming, en zij dit risico passief heeft aanvaard. De Afdeling stelt, dat voor de onderhavige procedure uitsluitend relevant is of appellante het risico van het wegbestemmen van het gebruik voor bedrijfsdoeleinden passief heeft aanvaard. Dat is in de onderhavige procedure immers de

relevante schadeoorzaak. Een uit te werken bestemming geeft, zolang er nog geen uitwerkingsplan is vastgesteld en inwerking is getreden, geen recht op een tegemoetkoming in planschade. Aan de vraag of sprake is van passieve risicoaanvaarding, gaat de vraag vooraf of het uitwerkingsplan leidt tot een planologisch nadeliger situatie waardoor schade is geleden. De Afdeling kan deze vragen niet beantwoorden in de onderhavige procedure.

RECHTSPRAAK

Handhaving hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard

Geen projectplan vereist, omdat de normatieve toestand niet wijzigt door de werkzaamheden.

Casus

Het Hoogheemraadschap wenst onderhoudswerkzaamheden uit te voeren voor de peilscheiding bij de Vliet. De peilscheiding is de waterscheiding ten westen van de Vliet, die de scheiding vormt tussen twee gebieden met verschillend peil. De Vliet ligt in het beheergebied van het Hoogheemraadschap en grenst aan de percelen van eiser. De onderhoudswerkzaamheden houden volgens het 'Onderhoudsplan peilscheiding Vliet' van 21 december 2015, opgesteld door Witteveen+Bos, in dat over de gehele strekking een herprofilering van het grondlichaam plaatsvindt.

Eiser kan zich niet vinden in de voorgenomen werkzaamheden. In feite is er sprake van herstel van door het Hoogheemraadschap gemaakte fouten bij de handhaving van de peilen en van een reconstructie en opschaling naar een regionale waterkering. Dat zal vergaande gevolgen hebben voor zijn rechtspositie en eigendommen.

Rechtsvraag

Heeft verweerder zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat de voorgenomen werkzaamheden reguliere onderhoudswerkzaamheden zijn, waarop artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet niet van toepassing is?

Uitspraak

Met de voorgenomen werkzaamheden beoogt het Hoogheemraadschap tot de noodzakelijk geachte ophoging te komen, schade zoveel mogelijk te voorkomen en de normatieve toestand zoveel mogelijk te bereiken. Hierdoor wijzigt de normatieve toestand niet. Dat het huidige peilverschil en de te kleine drooglegging volgens eiser zijn veroorzaakt door het Hoogheemraadschap, leidt niet tot een ander oordeel. Het gaat erom of er een wijziging in de

normatieve toestand van het waterstaatswerk plaatsvindt. Dat is niet het geval. Verder is niet gebleken dat een wijziging van de normatieve toestand plaatsvindt door een ingreep in de beschermingszone. Verweerder heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de legger niet de feitelijke inrichting van de beschermingszone beoogt te beschermen. De beschermingszone beoogt dat de voorgenomen werkzaamheden worden getoetst aan de Keur, zodat de invloed daarvan op de watergang kan worden beoordeeld. Ook hier geldt dat een beperking van een recht van overpad of van huidige gebruiksmogelijkheden niet verplicht tot een projectplan, aangezien de normatieve toestand niet wijzigt. Evenmin is gebleken dat de normatieve toestand, zoals die is vastgelegd in de legger, wijzigt door het aanleggen van een onderhoudszone. Ook is niet gebleken dat de voorgenomen werkzaamheden de normatieve toestand wijzigen zoals die is vastgelegd in de legger voor de hoofdwatergang de Vliet. In hoeverre de waterscheiding en de beschermingszone in het bestemmingsplan zijn opgenomen, is niet relevant voor de beoordeling van de vraag of een projectplan is vereist. Daarnaast is niet gebleken dat er sprake is van de uitvoering van een werk tot beïnvloeding van een grondwaterlichaam, zodat ook om die reden geen projectplan vereist is.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 19-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2020:7255

Zaaknummer: ROT 18/5375

Wetsartikelen: 5.4 Waterwet

RECHTSPRAAK

Handhaving/minister van I en W

Belangenafweging bij voorlopige voorziening, heeft de ILT een voldoende spoedeisend belang om een last onder dwangsom op te leggen, die feitelijk meebrengt dat marineschepen niet meer kunnen worden afgemeerd?

Casus

Verweerder (ILT) heeft aan Defensie een last onder dwangsom opgelegd vanwege het zonder vergunning afmeren in de marinehaven in Den Helder. In 2012 is een omgevingsvergunning verleend voor de inrichting, waarbij geen voorschriften zijn gesteld voor het afmeren van marineschepen. De ILT stelt zich inmiddels echter op het standpunt dat ook schepen die regelmatig afmeren, deel uitmaken van de inrichting. De last onder dwangsom is opgelegd als 'stok achter de deur' dat Defensie tijdig een nieuwe aanvraag indient.

Rechtsvraag

Is er sprake van een voldoende spoedeisend belang om direct handhavend op te treden?

Uitspraak

Tussen partijen staat vast dat de Nieuwe Haven te Den Helder de thuishaven is voor de Nederlandse marineschepen, en dat in die haven ook marineschepen van bondgenootschappelijke krijgsmachten afmeren en liggen.

Het staat verweerder, gezien de belangen van de omgeving en het milieu, uiteraard vrij zijn standpunt te veranderen en aan die verandering gevolgen te verbinden voor de wenselijke inhoud van de omgevingsvergunning. Verweerder heeft in deze voorlopige voorzieningenprocedure echter niet, althans onvoldoende, duidelijk gemaakt waarom zijn gewijzigde standpunt maakt dat thans en direct handhavend moet worden opgetreden.

Met betrekking tot de last genoemd onder 2. – het staken van het afmeren en doen liggen van marineschepen in en bij de inrichting – is in deze procedure op geen enkele manier duidelijk

geworden waar de marineschepen dan zouden moeten afmeren, zonder dat hun inzetbaarheid in gevaar komt. Gelet op het feit dat het hier gaat om militaire schepen, waarvoor in de Nieuwe Haven ook speciale voorzieningen aanwezig zijn, betekent dit naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter dat Defensie aan de last genoemd onder 2. niet kan voldoen. Daar komt bij dat het afmeren, doen liggen en operationeel kunnen inzetten van de in Den Helder afgemeerde marineschepen, één van de grondwettelijke taken van Defensie is.

Daargelaten dat het opleggen van een last enkel als ‘stok achter de deur’ in dit geval twijfelachtig voorkomt – het gaat om twee belangrijke instellingen van de centrale overheid die hun verschillen van inzicht toch primair door goed overleg zouden moeten kunnen oplossen –, heeft verweerder ter zitting uitgesproken dat de medewerking van Defensie in ieder geval op dit moment zodanig is, dat hij er vanuit gaat dat Defensie de aanvraag uiterlijk op 1 december 2020 zal kunnen afronden. Gelet hierop weegt naar het oordeel van de voorzieningenrechter ook hier het belang van Defensie zwaarder dan dat van verweerder.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 13-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:7618

Zaaknummer: AWB - 20 _ 4241

Wetsartikelen: 8:81 lid 1 Awb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Velsen

Een tuincentrum is geen inrichting, het Activiteitenbesluit is om die reden niet van toepassing.

Casus

Verzoek om handhaving vanwege geluidsoverlast van tuincentrum. Verweerder stelt dat het tuincentrum geen onderdeel uitmaakt van het op hetzelfde perceel gevestigde horecabedrijf van de dochter van de eigenaar. Omdat het tuincentrum ook anderszins geen inrichting is, is artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit niet van toepassing.

Rechtsvraag

1. Maakt het tuincentrum deel uit van het op hetzelfde perceel gevestigde horecabedrijf?
2. Is het tuincentrum een inrichting?

Uitspraak

1. De rechtbank is van oordeel dat [tuincentrum] geen uitbreiding is van [naam 1], dan wel dat niet voldaan wordt aan artikel 1.1, vierde lid, van de Wm. Mevrouw [naam 2] is per 1 januari 2019 niet langer de eigenaar van beide bedrijven. Mevrouw [naam 2] is nog wel eigenaar van [tuincentrum], maar mevrouw [naam 3] (haar dochter) is per die datum eigenaar van [naam 1]. Ten tijde van het bestreden besluit was de zeggenschap over de beide bedrijven dus niet in handen van een-en-dezelfde persoon. Hierbij komt dat [naam 1] en [tuincentrum] twee verschillende bedrijven zijn (horeca respectievelijk planten) en dat niet gebleken is dat ten tijde van het bestreden besluit sprake was van technische, functionele, of organisatorische bindingen tussen de beide bedrijven. De door eisers gestelde verwijzing op de website van [naam 1] naar de tuin op het perceel, is daarvoor onvoldoende. Dit te meer nu eisers ter zitting niet hebben kunnen toelichten uit welke periode de door hen overgelegde print van de website dateert. Het is daarom de vraag of de print wel uit de periode van het bestreden besluit dateert. De vrees van eisers dat [tuincentrum] een opstapje is om in de tuin op het perceel een horecaterras te realiseren, dan wel evenementen te organiseren, maakt het

voorgaande niet anders. Ten tijde van het bestreden besluit was daarvan geen sprake.

2. De rechtbank is van oordeel dat de bedrijfsactiviteiten van [tuincentrum] niet vallen onder een van de categorieën die op grond van artikel 1.1, derde lid, van de Wm, in bijlage I van het Bor zijn opgenomen. Dit betekent dat de vraag of [tuincentrum] op zichzelf al dan niet voldoet aan de vereisten voor het zijn van een inrichting in de zin van artikel 1.1 Wm geen beantwoording behoeft.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 06-05-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:5030

Zaaknummer: HAA 19 / 217

Wetsartikelen: 1.1 lid 3 Wm en 1.1 lid 4 Wm

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Reusel-De Mierden

Exceptieve toetsing van tussentijdse wijziging van geuremissiefactoren in de Rgv, waarvoor geen overgangsrecht is opgenomen.

Casus

Op 1 juli 2016 heeft varkens- en melkrundveehouderij een aanvraag ingediend voor uitbreiding van het aantal varkens en runderen en het vervangen van de luchtwassers in de varkensstallen. Het college heeft de vergunning in eerste instantie geweigerd en na uitspraak van de rechtbank bij besluit van 27 november 2018 opnieuw geweigerd. De rechtbank heeft vastgesteld dat niet wordt voldaan aan de geurnormen, omdat de geuremissiefactoren in de bijlage bij de Rgv per 20 juli 2018 zijn verhoogd.

Appellanten betogen dat de gewijzigde geuremissiefactoren buiten toepassing moeten worden gelaten.

Rechtsvraag

Is het ontbreken van overgangsrecht bij de wijziging van de geuremissiefactoren in de Rgv reden om deze geuremissiefactoren buiten toepassing te laten?

Uitspraak

Een algemeen verbindend voorschrift dat geen wet in formele zin is, kan door de rechter in een zaak over een besluit dat op zo'n voorschrift berust, worden getoetst op rechtmatigheid. In het bijzonder gaat het daarbij om de vraag of het voorschrift niet in strijd is met hogere regelgeving. De rechter komt tevens de bevoegdheid toe te bezien of het betreffende algemeen verbindend voorschrift een voldoende deugdelijke grondslag biedt voor het in geding zijnde besluit. Bij die indirecte toetsing van het algemeen verbindend voorschrift vormen de algemene rechtsbeginselen en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur een belangrijk richtsnoer, waarbij de toetsing wordt verricht op de wijze als door de Afdeling is uiteengezet in haar uitspraak van 12 februari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:452.

Volgens de Nota van toelichting bij de wijziging van de Rgv (*Stcrt.* 2018, nr. 39679) kan de wijziging van de geuremissiefactoren gevolgen hebben in situaties waarin al een milieu-omgevingsvergunning is aangevraagd, maar nog niet is verleend. Bij het nemen van een besluit op de aanvraag moet de geurbelasting namelijk worden berekend met de gewijzigde geuremissiefactoren. Wanneer hierdoor de geurnormen van de Wgv worden overschreden, kan dit leiden tot afwijzing van de aanvraag. In de Nota van toelichting staat verder dat – anders dan voor veehouderijen waarvoor geen milieu-omgevingsvergunning is vereist – geen overgangsrecht is opgenomen voor vergunningplichtige veehouderijen, omdat ervan wordt uitgegaan dat niet al grote investeringen zijn gedaan voordat de vergunning is verleend.

Hieruit volgt dat bij de wijziging van de geuremissiefactoren is onderkend dat dit gevolgen kan hebben voor aanvragen om omgevingsvergunning waarop nog niet is beslist. Voor die situaties is bewust geen overgangsrecht opgenomen. Gelet hierop en op het belang van het woonklimaat van omwonenden dat wordt nagestreefd met de wijziging van de Rgv, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het niet voorzien in overgangsrecht op gespannen voet staat met het evenredigheidsbeginsel.

Ook anderszins bestaat geen aanleiding voor de conclusie dat de rechtbank had moeten oordelen dat de aanvraag moet worden getoetst aan de geuremissiefactoren van vóór 20 juli 2018. Uitgangspunt is immers dat bij het nemen van een besluit op een aanvraag het recht wordt toegepast zoals dat op dat moment geldt, ook als een nieuw besluit op de aanvraag moet worden genomen na vernietiging van een eerder besluit. Vanwege het hiervoor genoemde uitgangspunt diende de maatschap er rekening mee te houden dat de omgevingsvergunning opnieuw zou worden geweigerd. Bovendien zijn er belangen van omwonenden aan de orde.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2054

Zaaknummer: 201908985/1/R4

Wetsartikelen: Bijlage 1 bij de Rgv

RECHTSPRAAK

Tracébesluit/minister van I en W

Tracébesluit verbreding A27 tussen Houten en knooppunt Hooipolder. Exceptieve toetsing NSL. Noodzaak van mitigerende maatregel in de vorm van aanplant bos vanwege verloren gaan fourageergebied voor vleermuizen is onvoldoende onderbouwd.

Casus

Het tracébesluit voorziet in een wijziging van de A27 tussen Houten en het knooppunt Hooipolder inclusief een gedeeltelijke reconstructie van het knooppunt Hooipolder. De lengte van het tracé bedraagt ongeveer 46 km en loopt van km 18,0 tot en met km 68,4. De wijziging van de A27 bestaat uit het in beide richtingen verbreden van de A27 door middel van deels extra rijstroken en deels spitsstroken.

Er zijn 45 beroepen ingesteld, met name door omwonenden en bedrijven die in de buurt van de A27 zijn gevestigd.

De Afdeling komt overigens vanwege de Chw (artikel 1.6a) dan wel het relativiteitsvereiste niet toe aan een inhoudelijke bespreking van het betoog dat het besluit niet in stand kan blijven, omdat de PAS eraan ten grondslag ligt.

Appellante AC Finance C.V. betoogt dat de nieuwe bomen die bij de aansluiting Noordeloos zijn voorzien, het zicht op onder meer het wegrestaurant aanzienlijk belemmeren en mogelijk zelfs volledig wegnemen. Zij twijfelt aan de noodzaak van de grote hoeveelheid nieuwe bomen die ter hoogte van haar gronden is voorzien. Zij wijst erop dat de bomen uitsluitend dienen ter compensatie van enkele kleine foerageergebieden en een vliegroute met slechts een beperkt belang voor vleermuizen.

Rechtsvraag

1. Had het NSL, waarin het tracébesluit is opgenomen, wegens strijd met de Wm buiten toepassing moeten worden gelaten?

2. Heeft de minister de aanplant van nieuwe bomen, ter compensatie van het fourageergebied voor vleermuizen dat verloren gaat, voldoende gemotiveerd?

Uitspraak

1. De Afdeling begrijpt de beroepsgronden van appellanten in het licht van het voorgaande zo, dat moet worden beoordeeld of het NSL, nadat het tracé daarin is opgenomen, is gericht op het bereiken van de grenswaarden voor NO₂ en PM₁₀ en in zoverre voldoet aan artikel 5.12, eerste lid, van de Wm, of dat het NSL wegens strijd met die bepaling buiten toepassing moet blijven. Het gevolg van dit laatste zou zijn dat de minister het tracébesluit niet op grond van artikel 5.16, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wet milieubeheer heeft mogen vaststellen en dat het tracébesluit daarom moet worden vernietigd.

De Wm voorziet in een systeem om ervoor te zorgen dat het NSL gericht blijft op het bereiken van de grenswaarden. Dit gebeurt door middel van de in artikel 5.14 van deze wet geregelde jaarlijkse rapporten over de voortgang en uitvoering van het programma, alsmede de in artikel 5.12, tiende en twaalfde lid, van deze wet opgenomen bevoegdheid om het programma aan te passen. De NSL-monitoringstool maakt inzichtelijk hoe hoog de in het kader van het NSL berekende concentraties NO₂ en PM₁₀ zullen zijn op rekenpunten die onder meer nabij de Rijkswegen zijn gesitueerd. In artikel 77 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit is bepaald dat de gevolgen voor de luchtkwaliteit in het NSL dienen te worden beoordeeld aan de hand van de rekenmethoden als bedoeld in artikel 71 van die Regeling.

Voor de monitoring van het NSL wordt gebruikgemaakt van emissiefactoren die waar mogelijk zijn gebaseerd op emissies zoals die in de praktijk zijn gemeten. Deze emissiefactoren worden jaarlijks geactualiseerd met gebruikmaking van de meest recente inzichten, waaronder metingen.

Uit de monitoring van het NSL volgt dat de concentraties NO₂ en PM₁₀ in de huidige situatie lager zijn dan de grenswaarden. Uit de verwachte ontwikkeling in en rond het tracégebied, zowel voor 2020 als voor 2030, op de wettelijke beoordelingspunten, blijkt ook niet dat een overschrijding van de grenswaarden zal optreden. De berekeningen die in het kader van het NSL zijn gemaakt, hebben appellanten niet met concrete gegevens bestreden. De door hun gestelde omstandigheid dat uit een rapport uit 2008 volgt dat sprake was van overschrijding van grenswaarden in hun wijk, en dat, zoals zij stellen, de monitoringsrapportage uit 2015 gebreken bevat, wat daar verder ook van zij, betekent niet dat de resultaten van de nu uitgevoerde berekeningen voor het bepalen van de luchtkwaliteit op basis van de daarvoor wettelijk voorgeschreven rekenmethoden zodanig tekortschieten, dat het NSL buiten toepassing had moeten blijven.

2. De Afdeling ziet gelet op de verwijzing van AC Finance C.V. naar de kleine omvang van de foerageergebieden ten noorden van de aansluiting Noordeloos, in de door de minister aangeleverde gegevens onvoldoende onderbouwing waarom het cluster aan bomen dat bij nummer 21 op detailkaart 9 van het tracébesluit is voorzien, de aangegeven omvang dient te hebben. Evenmin is inzichtelijk op welke wijze de belangen van AC Finance C.V. bij een zoveel mogelijk onbelemmerd zicht op onder meer het nabij de aansluiting Noordeloos gelegen wegrestaurant, bij de keuze voor het cluster aan nieuwe bomen een rol hebben gespeeld in de belangenafweging. De noodzaak van de bomencompensatie en de door de minister gemaakte belangenafweging zijn in zoverre in strijd met artikel 3:46 van de Awb dan ook ontoereikend gemotiveerd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 26-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2053

Zaaknummer: 201900349/1/R3

Wetsartikelen: